

 <p>БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРТИЗАЦИЯ</p>	ПРОЕКТ НА БЪЛГАРСКИ СТАНДАРТ	<p>прБДС</p> <p>EN 13043:2005 +AC:2005/NA</p>
	<p>СКАЛНИ МАТЕРИАЛИ ЗА БИТУМНИ СМЕСИ И НАСТИЛКИ ЗА ПЪТИЩА, САМОЛЕТНИ ПИСТИ И ДРУГИ ТРАНСПОРТНИ ПЛОЩИ</p> <p>Национално приложение (NA)</p>	
ICS 91.100.15; 93.080.20		Заменя БДС EN 13043:2005+AC:2005/NA:2012
<p>Aggregates for bituminous mixtures and surface treatments for roads, airfields and other trafficked areas. National Annex (NA)</p> <p>Gesteinskörnungen für Asphalt und Oberflächenbehandlung für Straßen, Flugplätze und andere Verkehrsflächen – National Anhang (NA)</p> <p>Granulats pour mélanges hydrocarbonés et pour enduits superficiels utilisés dans la construction des chaussées, aéroports et autres zones de circulation – Annexe nationale (AN)</p>		
<p><u>ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ:</u> Този документ е проект на БДС EN 13043:205+AC:2005/NA:2016 на етап „Обществено допитване“ за получаване на становища по неговото съдържание. Документът не трябва да се разглежда като български стандарт.</p> <p>Този проект е актуален до 2016-10-20.</p> <p>Когато този документ се одобри, неговото съдържание може да бъде различно от това на проекта.</p>		
<i>Стр. 1, вс. стр.</i>		

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор

NA.1 Обект и област на приложение.....

NA.3 Термини и определения.....

NA.4 Изисквания за едрозърнести и дребнозърнести скални материали.....

NA.4.1 Геометрични изисквания.....

NA.4.2 Физични изисквания.....

NA.4.3 Химични изисквания.....

NA.5 Изисквания за фини пълнители.....

NA.5.2 Геометрични изисквания.....

NA.5.4 Химични изисквания.....

Приложение NA.B (нормативно) Производствен контрол.....

NA.B.5 Контрол и изпитване.....

NA.B.5.3 Честота и място за контрол, вземане на проби и изпитване.....

Приложение NA.ZA (информационно) Точки на този европейски стандарт, отнасящи се до съществените изисквания и/или други предписания на директиви на ЕС.....

NA.ZA.1 Обект и област на приложение и съответни характеристики.....

NA.ZA.2 Процедури за оценяване на съответствието на скални материали и фини пълнители.....

NA.ZA.2.1 Система(и) за оценяване на съответствието.....

ПРЕДГОВОР

Това национално приложение допълва БДС EN 13043:2005+АС:2005, който въвежда EN 13043:2002 заедно с неговата поправка АС:2004, и определя условията за прилагане на БДС EN 13043:2005+АС:2005 на територията на България. Този документ е разработен с участието на БИС/ТК 5 „Бетон и разтвори“ и БИС/ТК 68 „Пътно дело“ въз основа на националния практически опит при производството и приложението на скални материали и фини пълнители, получени от естествени, индустриално произведени или рециклирани материали, за употреба в асфалтови смеси и настилки и е съобразен с климатичните условия в страната.

Това национално приложение съдържа само тези точки от БДС EN13043:2005+АС:2005, в които са добавени национални предписания и уточнения, а именно:

- точка 3 –добавят се NA.3.9.1, NA.3.9.2 и NA.3.17 до NA.3.35;
- точка 4 – подточки 4.1 (4.1.3 до 4.1.8), 4.2 (4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.6, 4.2.9.2, 4.2.10, 4.2.11, 4.2.12), 4.3 (4.3.3, 4.3.4.1, 4.3.4.2, 4.3.4.3);
- точка 5 – подточки 5.2 (5.2.1, 5.2.2), 5.3 (5.3.3, 5.3.3.1, 5.3.3.2), 5.4 (5.4.1, 5.4.2, 5.4.3, 5.4.4); 5.5 (5.5.2)
- приложение В (нормативно): точка В.5 – подточка В.5.3;
- приложение ZA (информационно):
 - точка ZA.1;
 - точка ZA.2 – подточка ZA.2.1.

Номерата на отделните точки съответстват на точките в БДС EN 13043:2005+АС:2005, като пред номера са изписани буквите NA. Добавените нови точки следват във възходящ ред.

Номерата на таблиците съответстват на таблиците в БДС EN 13043:2005+АС:2005, като добавените таблици след номера си имат буквено означение, повдигнато в индекс.

НА.1 Обект и област на приложение

Това национално приложение се прилага само за скални материали и фини пълнители, получени от естествени, индустриално произведени или рециклирани материали, за употреба в асфалтови смеси и настилки, които отговарят на изискванията от БДС EN 13043:2005+АС:2005. Това национално приложение не се отнася за употреба на асфалтови смеси за рециклиране.

Този документ не противоречи на БДС EN 13043:2005+АС:2005, а само го допълва. В точките на БДС EN 13043:2005+АС:2005/NA:2016 се определят национални предписания към този стандарт, които да отчетат различните климатични и географски условия, различните нива на сигурност, както и установените регионални и национални традиции и опит при производството и приложението на скални материали и фини пълнители.

НА.3 Термини и определения

След термин 3.3 от БДС EN 13043:2005+АС:2005 се добавя следният текст:

Използва се само за асфалтови смеси, произведени в съответствие с БДС EN 13108-1:2006/NA:2015, съгласно изискванията, определени в таблица НА.1^а.

Таблица НА.1^а - Използване на индустриално получен материал

Вид материал, получен след допълнителна обработка на суровини от металургията	Асфалтова смес за основен пласт	Асфалтова смес за долен пласт
Шлака от стоманодобивно производство	използва се	използва се
Доменна шлака	използва се	не се използва
Гранулирана доменна шлака	използва се само като дребен и нефракциониран материал	
Шлака от рудодобив	използва се	използва се
Гранулирана шлака от рудодобив	използва се само като дребен и нефракциониран материал	
Гранулат от течно шлакоотделяне	използва се само като дребен и нефракциониран материал	
Летлива пепел от каменни въглища	използва се само като фин пълнител	не се използва

Към точка 3.9 от БДС EN 13043:2005+АС:2005 се добавят следните подточки:

НА.3.9.1 минерално брашно

материал с произход от варовикови, доломитови и доломитизирани варовикови скали, по-голямата част от зърната на който преминава през сито с размер на отворите 0,063 mm, който може да се прибави към асфалтови смеси за придаване на определени свойства

НА.3.9.2 собствен прах

скален материал, отделен при производство на асфалтова смес, по-голямата част от зърната на който преминава през сито с размер на отворите 0,063 mm

След точка 3.16 от БДС EN 13043:2005+АС:2005 се добавят следните термини и определения:

НА.3.17 чакъл

едрозърнест скален материал, получен от естествено разрушаване на скали

NA.3.18

трошен чакъл

едрозърнест скален материал, получен чрез механично натрошаване на по-едри фракции от чакъл или на по-едри късове от естествено разрушени скали (валуни)

NA.3.19

естествен пясък

нефракциониран скален материал

скален материал, смес от едрозърнести и дребнозърнести естествени скални материали, за които $D \leq 4$ mm или $D \leq 5,6$ (5) mm

NA.3.20

трошен пясък

нефракциониран скален материал

скален материал, смес от едрозърнести и дребнозърнести трошени скални материали, за които $D \leq 4$ mm или $D \leq 5,6$ (5) mm

NA.3.21

настилка

конструкция, съставена от един или повече пластове, осигуряваща преминаването на трафика през терена

NA.3.22

слой

елемент от настилка, изпълняван при едно полагане

NA.3.23

пласт

конструктивен елемент на настилка, изграден от един и същ материал. Един пласт може да бъде изпълнен от един или повече слоеве

NA.3.24

износващ пласт

най-горен пласт от настилка, който е в контакт с трафика

NA.3.25

долен пласт на покритието (биндер)

част от настилка между износващия пласт и основата

NA.3.26

изравнителен пласт

пласт с променлива дебелина, полаган върху съществуващ пласт или повърхност с цел да се осигури необходимият профил за следващия пласт с постоянна дебелина

NA.3.27

основен пласт

главен конструктивен елемент на настилка. Основата може да се изпълни от един или повече пластове, означавани като „горен основен“ и „долен основен“ пласт

NA.3.28

асфалтобетон

асфалт с непрекъсната или прекъсната зърнометрия с минерални зърна, формиращи заклиненна структура

NA.3.29.1

АС изн. А – асфалтова смес, предназначена за износващ пласт със съдържание на зърна, по-големи от 4 mm, от 40 % до 55 % по маса

NA.3.29.2

АС изн. В – асфалтова смес, предназначена за износващ пласт със съдържание на зърна, по-големи от 4 mm, от 25 % до 45 % по маса

NA.3.30

сплит мастик асфалт(SMA)

асфалтова смес с прекъсната зърнометрия, с битум като свързващо вещество, съставен от скелет от едрозърнест скален материал, свързан с разтвор от мастик

NA.3.31

дрениращасфалт

асфалтова смес с битум като свързващо вещество, приготвена така, че да съдържа много голямо количество взаимносвързани пори, което позволява преминаване на вода и въздух, за да се получи дренираща и шумопоглещаща уплътнена смес

NA.3.32

асфалтобетон с набита фракция

асфалтова смес, предназначена за износващ пласт със съдържание на зърна, по-големи от 4 mm, от 20 % до 35 % по маса, при полагането на който се набива предварително обработена с битум фракция

NA.3.33

фракции за набиване

равнозърнести фракции от скални материали, предварително обработени с битум

NA.3.34

повърхностна обработка

покритие най-малко от един пласт свързващо вещество и най-малко от един пласт фракция

NA.3.35

тънкослойностудено асфалтобетонно покритие

покритие от скални материали, битумна емулсия, вода и добавки, които се смесват и полагат на място. То може да се изпълни в един или повече пластове

NA.4 Изисквания за едрозърнести и дребнозърнести скални материали¹⁾

NA.4.1 Геометрични изисквания

NA.4.1.3 Зърнометричен състав

След таблица 2 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Зърнометричният състав на едрозърнестия скален материал, определен съгласно БДС EN 933-1, в зависимост от предвиденото използване на асфалтовата смес трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.2^a.

¹⁾ Термините „едри“ и „дребни“ скални материали, използвани в БДС EN 13043:2005+AC:2005, в настоящото национално приложение навсякъде са заменени с термините „едрозърнести“ и „дрбнозърнести“ скални материали.

Таблица NA.2^a – Общи изисквания за зърнометричния състав на едрозърнестия скален материал

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория G
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за тежко и много тежко движение ➤ за средно, леко и много леко движение 	G _c 90/10 или G _c 90/15 G _c 90/10; G _c 90/15; G _c 90/20 или G _c 85/15
	SMA		G _c 90/10 или G _c 90/15
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	G _c 90/10; G _c 90/15; G _c 90/20 или G _c 85/15
	Дренаращ асфалт		G _c 90/10 или G _c 90/15
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			G _c 90/10 или G _c 90/15
Повърхностна обработка		➤ фракция 2/5,6 mm	G _c 90/10
		➤ фракции 5,6/8, 8/11,2 и 11,2/16 mm	G _c 90/15
Долен пласт на покритието			G _c 90/10; G _c 90/15; G _c 90/20; G _c 85/15 или G _c 85/20
Основен пласт			G _c 90/10; G _c 90/15; G _c 90/20, G _c 85/15, G _c 85/20 или G _c 85/35

Зърнометричният състав на фракциите за набиване, определен съгласно БДС EN 933-1, трябва да бъде в границите, дадени в таблица NA.2^b.

Таблица NA.2^b – Размери на отворите на ситата и преминало количество, в проценти по маса, на фракциите за набиване

Размер на ситата, mm	Преминало количество, в % по маса	
	зърнометрия 16	зърнометрия 20
31,5 mm		100
20,0 mm	100	90-100
16,0 mm	90-100	0-25
8,0 mm	0-19	0-4
4,0 mm	0-4	-
0,063 mm	0-1	0-1

NA.4.1.4 Съдържание на фина фракция

След таблица 5 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Съдържанието на фина фракция в едрозърнестия скален материал, определено съгласно БДС EN 933-1, в зависимост от предвиденото използване трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.5^a.

Таблица NA.5^a – Категории за максималните стойности на съдържанието на фина фракция

Предназначение на асфалтовата смес		Процент преминало количество през сито с размер на отворите 0,063 mm	Категория f
Износващ пласт		≤ 2	f ₂
Фракция за набиване		≤ 1	f ₁
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие		≤ 2	f ₂
Повърхностна обработка	➤ за средно, тежко и много тежко движение	≤ 1	f ₁
	➤ за леко и много леко движение	≤ 2	f ₂
Долен пласт на покритието		≤ 3	f ₃
Основен пласт		≤ 4	f ₄

Съдържанието на фина фракция в дребнозърнестия и нефракционирания скален материал, определено съгласно БДС EN 933-1, трябва да отговаря на категория f₁₆- не повече от 16 %.

NA.4.1.5 Качество на фината фракция

След таблица 6 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 и забележката се добавя следният текст:

Показателят „пясъчен еквивалент“ на дребнозърнестия нефракционирания скален материал, използвани за производство на асфалтови смеси, определен съгласно БДС EN 933-8, в зависимост от предвиденото използване, трябва да отговаря на изискванията, дадени в таблица NA.6^a.

Таблица NA.6^a – Изискване за показателя „пясъчен еквивалент“

Предназначение на асфалтовата смес	Изискване за показателя пясъчен еквивалент			
	За трошен пясък		За естествен пясък	
	Пясъчен еквивалент	Категория SE	Пясъчен еквивалент	Категория SE
Износващ пласт	≥ 60	SE ₆₀	≥ 50	SE ₅₀
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие	≥ 60	SE ₆₀	≥ 50	SE ₅₀
Повърхностна обработка	≥ 60	SE ₆₀	≥ 50	SE ₅₀
Долен пласт на покритието	≥ 50	SE ₅₀	≥ 50	SE ₅₀
Основен пласт	≥ 50	SE ₅₀	≥ 50	SE ₅₀

Отделните фракции от едрозърнести скални материали, които съдържат повече от 10% по маса дребнозърнест скален материал, също се изпитват за показателя „пясъчен еквивалент“.

NA.4.1.6 Форма на зърната на едрозърнести скални материали

След таблица 7 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Коефициентът на плоски зърна, определен съгласно БДС EN 933-3, в зависимост от предвиденото използване трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.7^a.

Таблица NA.7^a – Категории за максимални стойности на коефициента на плоски зърна

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория <i>F_I</i>
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	➤ за тежко и много тежко движение	<i>F_{I15}</i>
		➤ за средно, леко и много леко движение	<i>F_{I20}</i>
	SMA		<i>F_{I15}</i>
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	<i>F_{I20}</i>
➤ за фракцията за набиване		<i>F_{I15}</i>	
Дрениращ асфалт			<i>F_{I15}</i>
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			<i>F_{I15}</i>
Повърхностна обработка		➤ фракция 2/5 mm	<i>F_{I20}</i>
		➤ фракции 5/8, 8/11 и 11/16 mm	<i>F_{I10}</i>
Долен пласт на покритието			<i>F_{I20}</i>
Основен пласт			<i>F_{I25}</i>

След таблица 8 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Коефициентът на формата на зърната на едрозърнестия скален материал, определен съгласно БДС EN 933-4, в зависимост от предвиденото използване трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.8^a.

Таблица NA.8^a – Категории за максимални стойности на коефициента на формата

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория <i>S_I</i>
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	➤ за тежко и много тежко движение	<i>S_{I15}</i>
		➤ за средно, леко и много леко движение	<i>S_{I20}</i>
	SMA		<i>S_{I15}</i>
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	<i>S_{I20}</i>
➤ за фракцията за набиване		<i>S_{I15}</i>	
Дрениращ асфалт			<i>S_{I15}</i>
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			<i>S_{I15}</i>
Повърхностна обработка		➤ фракция 2/5,6 mm	<i>S_{I20}</i>
		➤ фракции 5,6/8, 8/11,2 и 11,2/16 mm	<i>S_{I10}</i>
Долен пласт на покритието			<i>S_{I20}</i>
Основен пласт			<i>S_{I25}</i>

NA.4.1.7 Процентно съдържание на зърна с раздробени и натрошени повърхности в едрозърнести скални материали

След таблица 9 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Процентното съдържание на зърна с раздробени и натрошени повърхности в едрозърнестите скални материали, определено съгласно БДС EN 933-5, в зависимост от предвиденото използване трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.9^a.

Таблица NA.9^a – Категории за частта в проценти на зърна с раздробени и натрошени повърхности (включително частта на напълно раздробените и напълно закръглените зърна)

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория C
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за тежко и много тежко движение ➤ за средно, леко и много леко движение 	C _{100/0} C _{100/0}
	SMA		C _{100/0}
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	C _{100/0}
		➤ за фракцията за набиване	C _{100/0}
Дренаращ асфалт			C _{100/0}
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			C _{100/0}
Повърхностна обработка			C _{100/0}
Долен пласт на покритието			C _{100/0} , C _{95/1}
Основен пласт			C _{100/0} , C _{90/1}

NA.4.1.8 Наличие на ръбове в дребнозърнестискални материали

Това изискване не е приложимо за България.

NA.4.2 Физични изисквания

NA.4.2.2 Устойчивост на дробимост на едрозърнести скални материали

След таблица 11 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Устойчивостта на дробимост, определена с коефициента Los Angeles, съгласно точка 5 на БДС EN 1097-2, в зависимост от предвиденото използване трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.11^a.

Таблица NA.11^a – Категории за максимални стойности на коефициента Los Angeles

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория LA
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за тежко и много тежко движение ➤ за средно, леко и много леко движение 	LA ₂₅ LA ₃₅
	SMA		LA ₂₅
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	LA ₂₅
		<ul style="list-style-type: none"> – за тежко и много тежко движение – за средно, леко и много леко движение 	LA ₃₅
		➤ за фракцията за набиване	LA ₂₅
	За летищни настилки за въздухоплавателни средства с излетна маса ≥ 45 t		
За летищни настилки за въздухоплавателни средства с излетна маса < 45 t			LA ₂₅
Дренаращ асфалт			LA ₂₅
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			LA ₂₅
Повърхностна обработка		<ul style="list-style-type: none"> ➤ за средно, тежко и много тежко движение ➤ за леко и много леко движение 	LA ₂₅ LA ₃₅
Долен пласт на покритието		➤ за пътища и летищни настилки за въздухоплавателни средства с излетна маса < 45 t	LA ₃₅
		➤ летищни настилки за въздухоплавателни средства с излетна маса ≥ 45 t	LA ₃₀
Основен пласт			LA ₄₀

НА.4.2.3 Устойчивост на полируемост на едрозърнести скални материали за покрития

След таблица 13 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Устойчивостта на полируемост на едрозърнести скални материали само за асфалтови смеси за износващи пластове за тежко и много тежко движение, определена съгласно БДС EN 1097-8, не трябва да бъде с категория, по-ниска от посочената в таблица NA.13^a.

Таблица NA.13^a – Категории за минимални стойности на устойчивостта на полируемост

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория PSV
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за тежко и много тежко движение ➤ за средно, леко и много леко движение 	PSV ₅₀ PSV _{NR}
	SMA		PSV ₅₀
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	PSV _{NR}
		➤ за фракцията за набиване	PSV ₅₀
	За летищни настилки за въздухоплателни средства с излетна маса ≥ 45 t за писта и скоростни пътеки за рулиране		PSV ₄₈
	За летищни настилки за въздухоплателни средства с излетна маса < 45 t		PSV _{NR}
	Дрениращ асфалт		PSV ₅₀
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			PSV ₅₀
Повърхностна обработка	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за средно, тежко и много тежко движение ➤ за леко и много леко движение 	PSV ₅₀ PSV ₄₅	
Долен пласт на покритието			PSV _{NR}
Основен пласт			PSV _{NR}

НА.4.2.4 Устойчивост на повърхностно изтриване

Това изискване не е приложимо за България.

НА.4.2.6 Устойчивост на изтриване на едрозърнести скални материали за покрития от гуми със стоманени шипове

Това изискване не е приложимо за България.

НА.4.2.9 Дълготрайност

НА.4.2.9.2 Мразоустойчивост

След таблица 20 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Мразоустойчивостта, определена съгласно БДС EN 1367-2, в зависимост от предвиденото използване за едрозърнест, дребнозърнест и нефракциониран материал трябва да отговаря на съответната категория, дадена в таблица NA.20^a.

Таблица NA.20^a – Категории за максимални стойности на мразоустойчивост, определени с магнезиев сулфат

Пласт		Предназначение на асфалтовата смес	Категория MS
Износващ пласт	Асфалтобетон тип А и тип В	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за тежко и много тежко движение ➤ за средно, леко и много леко движение 	MS ₁₈ MS ₁₈
	SMA		MS ₁₈
	Асфалтобетон с набита фракция	➤ за сместа	MS ₁₈
		➤ за фракцията за набиване	MS ₁₈
	Дренаращ асфалт		MS ₁₈
Тънкослойно студено асфалтобетонно покритие			MS ₁₈
Повърхностна обработка		<ul style="list-style-type: none"> ➤ за средно, тежко и много тежко движение ➤ за леко и много леко движение 	MS ₁₈ MS ₁₈
Долен пласт на покритието			MS ₂₀
Основен пласт			MS ₂₀

NA.4.2.10 Устойчивост на термичен шок

Това изискване не е приложимо за България.

NA.4.2.11 Съвместимост между едрозърнести скални материали и битумни свързващи материали

В края на точка 4.2.11 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Съвместимостта между едрозърнест скален материал и битумни свързващи вещества се определя само за износващи пластове, тънкослойно студено асфалтобетонно покритие, повърхностна обработка и фракция за набиване, съгласно точка 7 на БДС EN 12697-11, и не се допуска да бъде по-малко от 80 % запазена повърхност.

NA.4.2.12 Повърхностно изветряне на базалт

След таблица 21 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Когато са налице признаци на повърхностно изветряне на базалт, загубата на маса и устойчивостта на раздробяване, определени съгласно БДС EN 1367-3 и БДС EN 1097-2, трябва да отговарят на категория SB_{LA}.

NA.4.3 Химични изисквания

NA.4.3.3 Леки органични замърсявания

След таблица 22 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Съдържанието на леки органични замърсявания, които са по-големи от 2 mm, трябва да се определи съгласно точка 14.2 на БДС EN 1744-1 и трябва да отговаря на категория m_{PC0,1}.

NA.4.3.4.1 Дикалциево-силикатно разпадане на въздушно охладени доменни шлаки

Добавя се следният текст:

Скалните материали от въздушно охладена доменна шлака, предназначени за долен и основен пласт, при изпитване съгласно точка 19.1 на БДС EN 1744-1 не трябва да показват дикалциево-силикатно разпадане.

NA.4.3.4.2 Желязно разпадане на въздушно охладени доменни шлаки

Добавя се следният текст:

Скалните материали от въздушно охладена доменна шлака, предназначени за долен и основен пласт, при изпитване съгласно точка 19.2 на БДС EN 1744-1 не трябва да показват желязно разпадане.

NA.4.3.4.3 Постоянство на обема на скални материали от въздушно охладена доменна шлака

След забележка 2 към точка 4.3.4.3 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Постоянството на обема на скалните материали от шлака от стоманодобивното производство, предназначени за долен и основен пласт, трябва да се определи съгласно точка 19.3 на БДС EN 1744-1. Скалните материали се считат за запазващи обема си, ако увеличаването на обема им не е по-голямо от определена максимална стойност, декларирана чрез категория $V_{3,5}$.

NA.5 Изисквания за фини пълнители

NA.5.2 Геометрични изисквания

NA.5.2.1 Зърнометричен състав

След таблица 24 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Финият пълнител, като част от състава на асфалтовите смеси, не трябва да съдържа буци и трябва да има зърнометричен състав, определен съгласно БДС EN 933-1, отговарящ на изискванията в таблица 24.

NA.5.2.2 Вредни фини примеси

В края на точка 5.2.2 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Финият пълнител не трябва да съдържа вредни фини примеси и категорията на стойност на метиленово синьо, определена съгласно БДС EN 933-9, трябва да бъде MB_{10} .

NA.5.3 Физични изисквания

NA.5.3.3 Втвърдяващи свойства

NA.5.3.3.1 Наличие на празнини във фин пълнител, уплътнен в сухо състояние (Rigden)

В края на точка 5.3.3.1 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Съдържанието на празнини във финият пълнител трябва да се определи съгласно БДС EN 1097-4 и да отговаря на категория $V_{28/38}$.

NA.5.3.3.2 Точка на омекване „Пръстен Delta топче“ на пълнители за асфалт

В края на точка 5.3.3.2 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Точката на омекване „Пръстен Delta топче“ на пълнители за асфалт трябва да се определи съгласно БДС EN 13179-1 и да отговаря на категория $\Delta_{R\&B}8/16$.

NA.5.4 Химични изисквания

NA.5.4.1 Разтворимост във вода

В края на точка 5.4.1 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Разтворимостта във вода трябва да се определи съгласно БДС EN 1744-1 и да отговаря на категория WS_{10} .

NA.5.4.2 Чувствителност към вода

Това изискване не е приложимо за България.

NA.5.4.3 Съдържание на калциев карбонат

След таблица 28 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

Съдържанието на калциев карбонат в допълнителния пълнител от варовик трябва да се определи съгласно БДС EN 196-2 и да отговаря на категория CC_{90} .

Съдържанието на калциев карбонат в допълнителния пълнител от доломит или доломитизиран варовик трябва да се определи съгласно БДС EN 196-2 и да отговаря на категория CC_{70} .

NA.5.4.4 Съдържание на калциев хидроксид в смесен пълнител

Това изискване не е приложимо за България.

NA.5.5 Изисквания за устойчивост на производството на фин пълнител

NA.5.5.2 „Битумно число“ на допълнителен фин пълнител

В края на точка 5.5.2 от БДС EN 13043:2005+AC:2005 се добавя следният текст:

„Битумно число“ на допълнителен фин пълнител трябва да се определи съгласно БДС EN 13179-2 и да се декларира – категория $BN_{\text{декларирана}}$.

Приложение NA.B
 (нормативно)

ПРОИЗВОДСТВЕН КОНТРОЛ

NA.B.5 Контрол и изпитване

NA.B.5.3 Честотата и място за контрол, вземане на проби и изпитване

В края на точка B.5.3 от БДС EN 13043:2005+АС:2005 се добавя следният текст:

Честотата на вземане на проби и на изпитванията се определя съгласно таблици NA.B.1, NA.B.2, NA.B.3 и NA.B.4.

Таблица NA.B.1 – Минимална честота на изпитване за определяне на общите характеристики на скалните материали¹⁾

Характеристика	Точка/таблица от NA или от БДС EN 13043: 2005+АС:2005	Забележка/ позоваване	Метод за изпитване	Минимална честота на изпитване
Зърнометричен състав	точка NA.4.1.3		БДС EN 933-1	Един път седмично
Съдържание на фина фракция	точка NA.4.1.4		БДС EN 933-1	Един път седмично
Качество на фината фракция: пясъчен еквивалент	точка NA.4.1.5 таблица NA.6 ^a		БДС EN 933-9 БДС EN 933-8	Един път месечно
Форма на зърната на едрозърнести скални материали: - коефициент на плоски зърна - коефициент на формата	точка NA.4.1.6	Честотата на изпитване се прилага за надробени или натрошени скални материали като за трошен чакъл тя зависи от находището и може да бъде намалена	БДС EN 933-3 БДС EN 933-4	Един път месечно
Процентно съдържание на раздробени или натрошени и напълно закръглени зърна	точка NA.4.1.7	Само за трошен чакъл	БДС EN 933-5	Един път месечно
Устойчивост на дробимост на едрозърнести скални материали	точка NA.4.2.2		БДС EN 1097-2	Един път годишно
Плътност на зърната	точка 4.2.7		БДС EN 1097-6	Един път годишно
Абсорбция на вода Мразоустойчивост	точка 4.2.9.1 точка NA.4.2.9.2		БДС EN 1097-6 БДС EN 1367-1 БДС EN 1367-2	Един път годишно
Съвместимост с битумни свързващи материали	точка NA.4.2.11		БДС EN 12697-11, т.7	Един път годишно
Химичен състав (петрографско описание)	точка 4.3.2		БДС EN 932-3	Един път на 3 години
Леки органични замърсявания	точка NA.4.3.3		БДС EN 1744-1, точка 14.2	Един път годишно

¹⁾ ЗАБЕЛЕЖКА: Всички изпитвания се извършват задължително и при всяка промяна на изходния материал.

Таблица NA.B.2 – Минимална честота на изпитване за определяне на характеристики за специфична употреба

Характеристика		Точка от NA	Забележка/ позоваване	Метод за изпитване	Минимална честота на изпитване
1	Устойчивост на полируемост на едрозърнести скални материали (<i>PSI</i>)	NA.4.2.3	Само за скални материали за износващи слоеве	БДС EN 1097-8	Един път годишно

Таблица NA.B.3 – Минимална честота на изпитване за определяне на характеристиките на скални материали със специфичен произход

Характеристика	Точка от NA или от БДС EN 13043: 2005+ AC:2005	Забележка/позоваване	Метод за изпитване	Минимална честота на изпитване
Повърхностно изветряне на базалт	точка NA.4.2.12	В случай на съмнение, когато има признаци за повърхностно изветряне	БДС EN 1367-3 БДС EN 1097-2	Два пъти годишно
Дикалциево-силикатно разпадане	точка 4.3.4.1	Само за шлага от доменни пещи при употреба в асфалтови смеси за основни пластове или за долен пласт на покритието	БДС EN 1744-1 точка 19.1	Два пъти годишно
Желязно разпадане	точка 4.3.4.2	Само за шлага от доменни пещи при употреба в асфалтови смеси за основни пластове или за долен пласт на покритието	БДС EN 1744-1 ,точка 19.2	Два пъти годишно
Постоянство на обема	точка NA.4.3.4.3	Само за шлага от стоманодобивни заводи	БДС EN 1744-1 точка 19.3	Два пъти годишно

Таблица NA.B.4 - Минимална честота на изпитване за определяне характеристиките на фини пълнители/минерално брашно

Характеристика	Точка от NA или от БДС EN 13043: 2005+ AC:2005	Забележка/ позоваване	Метод за изпитване	Минимална честота на изпитване
Зърнометричен състав	точка NA.5.2.1		БДС EN 933-1	Един път седмично
Вредни фини примеси	точка NA.5.2.2		БДС EN 933-9	Два пъти годишно
Съдържание на вода	точка 5.3.1		БДС EN 1097-5	Един път седмично
Плътност на зърната	точка 5.3.2		БДС EN 1097-7	Два пъти годишно
Наличие на празнини във фин пълнител, уплътнен в сухо състояние (Rigden)	точка 5.3.3.1		БДС EN 1097-4	Един път на десет партиди, но не по-малко от два пъти годишно
Съдържание на калциев карбонат	точка NA.5.4.3		БДС EN 196-2	Един път годишно
Устойчивост на производството на фин пълнител: - „Битумно число” или - загуба при наляване или - плътност на зърната или - насипна плътност или - изпитване по Blane	точка 5.5 точка 5.5.2 точка 5.5.3 точка 5.5.4 точка 5.5.5 точка 5.5.6		БДС EN 13179-2 БДС EN 1744-1 БДС EN 1097-7 БДС EN 1097-3 БДС EN 196-6	Един път седмично

Приложение NA.ZA
(информационно)

**ТОЧКИ НА ТОЗИ ЕВРОПЕЙСКИ СТАНДАРТ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО СЪЩЕСТВЕНИТЕ
ИЗИСКВАНИЯ И/ИЛИ ДРУГИ ПРЕДПИСАНИЯ НА ДИРЕКТИВИ НА-ЕС**

NA.ZA.1 Обект и област на приложение и съответни характеристики

След забележката се добавя следният текст:

За скални материали и фини пълнители, получени от естествени, индустриално произведени или рециклирани материали за употреба в асфалтови смеси и настилки от областта на този стандарт, съдържанието на естествени радионуклиди се установява по индекса на специфична активност I , определен по формулата:

$$I = \frac{C_K}{3000 \text{ Bq/kg}} + \frac{C_{Ra}}{300 \text{ Bq/kg}} + \frac{C_{Tk}}{200 \text{ Bq/kg}},$$

където C_K , C_{Ra} и C_{Tk} са специфичните активности на $K-40$, $Ra-226$ и $Tk-232$ (Bq/kg).

Максимално допустимите стойности на индекса на специфична активност за скалните материали от областта на този стандарт трябва да отговарят на посочените в таблица NA.ZA.1а.

Таблица NA.ZA.1а – Максимално допустими стойности на индекса на специфична активност

Предназначение на материала/предвидена употреба	Индекс на специфична активност
Асфалтови смеси за настилки на пътища, летища и други транспортни площи в границите на населено място	2
Асфалтови смеси за настилки на пътища, летища и други транспортни площи извън границите на населено място	4

След таблица ZA.1 се добавя следният текст и таблици NA.ZA.1^b, NA.ZA.1^c, NA.ZA.1^d, NA.ZA.1^e и NA.ZA.1^f.

В таблици NA.ZA.1^b, NA.ZA.1^c, NA.ZA.1^d, NA.ZA.1^e и NA.ZA.1^f са дадени националните изисквания за определяне и за постигане на гранични нива на експлоатационните показатели на съществените характеристики на скални материали, предназначени съответно за асфалтови смеси за износващ пласт, долен пласт на покритието и основен пласт на пътната настилка, фракция за набиване, предназначена за асфалтобетон с набита фракция, тънкослойно асфалтобетонно покритие, повърхностна обработка и фин пълнител.

Таблица NA.ZA.1b – Национални изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики на скални материали предназначени за асфалтови смеси за износващ пласт (асфалтобетон тип А и тип В, сплит мастик асфалт SMA и асфалтобетон с набита фракция), долен пласт на покритието и основен пласт на пътната настилка

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател категория/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване	Национални изисквания за определяне/гранично ниво
1	2	3	4
Форма на зърната, размер и плътност на зърната:			
- фракция	Означение (d/D, 0/D)	БДС EN 933-1	Размери съгласно БДС EN 13043, т.4.1.2
- зърнометричен състав на едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория и преминали количества в % по маса Категория за допустими отклонения от типичния зърнометричен състав	БДС EN 933-1	Декларирана категория съгласно т. NA.4.1.3 и БДС EN 13043, т. 4.1.3 Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3
- Съдържание на фина фракция: - за едрозърнести скални материали - за дребнозърнести скални материали - за нефракционирани скални материали	Категория %	БДС EN 933-1	Декларирана категория съгласно т. NA.4.1.4 Категория f_{16} съгласно т. NA.4.1.4 ≤ 16 % съгласно т. NA.4.1.4
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на плоски зърна	Категория	БДС EN 933-3	Декларирана категория съгласно т. NA.4.1.6
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на формата	Категория	БДС EN 933-4	Декларирана категория съгласно БДС EN 13043/NA, т. NA.4.1.6
- плътност на зърнатана едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Mg/m^3	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.1
- Абсорбция на вода на едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	%	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.2

Таблица NA.ZA.1b - (продължение)

1	2	3	4
Чистота: - качество на фината фракция: - стойност на метиленово синьо на дребнозърнести и нефракционирани скални материали - пясъчен еквивалент – за дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория Категория	БДС EN 933-9 БДС EN 933-8	Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т.4.1.5 Декларирана категория съгласно т.NA.4.1.5
Процентно съдържание на раздробени или натрошени повърхности	Категория	БДС EN 933-5	Декларирана категория съгласно т.NA.4.1.7
Съвместимост с битумни свързващи материали - отнася се само за едрозърнести скални материали за износващи пластове	% запазена повърхност	БДС EN 12697-11, т.7	Битумно покритие по-голямо или равно на 80 % запазена повърхност съгласно т.NA.4.2.11
Устойчивост на дробимост/разтрошаване – устойчивост на дробимост чрез коефициент Los Angeles на едрозърнести скални материали	Категория	БДС EN 1097-2	Декларирана категория съгласно т.NA.4.2.2
Устойчивост на полируемост/изтриване /износване:	Категория		
- устойчивост на полируемост - не се отнася за асфалтобетон тип А и тип В за средно, леко и много леко движение, смес за асфалтобетон с набита фракция и за летищни настилки за въздухоплавателни средства с излетна маса < 45 t	Категория	БДС EN 1097-8	Декларирана категория съгласно т.NA.4.2.3
Постоянство на обема:			
- дикалциево-силикатно разпадане на въздушно охладени доменни шлаки	описание	БДС EN 1744-1, т.19.1	Не се допуска съгласно т.NA.4.3.4.1
- желязно разпадане на въздушно охладени доменни шлаки	описание	БДС EN 1744-1, т.19.2	Не се допуска съгласно т.NA.4.3.4.2
- постоянство на обема на скални материали от въздушно охладена доменна шлака	Категория	БДС EN 1744-1, т.19.3	Категория $V_{3,5}$ съгласно т.NA.4.3.4.3
Химичен състав (петрографско определение)	Петрографски състав	БДС EN 932-3	Петрографски състав съгласно БДС EN 13043, т.4.3.2

Таблица NA.ZA.1b - (продължение)

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Мразоустойчивост	Категория	БДС EN 1367-2	Декларирана категория съгласно т. NA.4.2.9.2
Устойчивост на изветряне - повърхностно изветряне на базалт	категория	БДС EN 1367-3 БДС EN 1097-2	Категория SB _{LA} , съгласно т. NA.4.2.12
Леки органични замърсявания	Категория	БДС EN 1744-1, т. 14.2	Категория m _{LPС} 0,1 съгласно т. NA.4.3.3
Опасни вещества: - съдържание на естествени радионуклиди	Индекс на специфична активност I, приложение NA.ZA	Наредба 25 за изискванията за защита на лицата при хронично облъчване в резултат на производство, търговия и използване на суровини, продукти и стоки с повишено съдържание на радионуклиди	Максимално допустими стойности т. NA.ZA.1

Таблица NA.ZA.1с – Национални изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики на скални материали предназначени за фракция за набиване за асфалтобетон с набита фракция

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател категория/измерителна единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване	Национални изисквания за определяне/гранично ниво
1	2	3	4
Форма на зърната, размер и плътност на зърната:			
- фракция	Означение (зърнометрия)	EN 933-1	Зърнометрия 16 или 20 съгласно т.НА.4.1.3
- зърнометричен състав	Зърнометрия Категория за допустими отклонения от типичния зърнометричен състав	EN 933-1	Зърнометрия 16 или 20 съгласно т. НА.4.1.3 Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3
-съдържание на фина фракция	Категория	EN 933-1	Категория f_1 съгласно т. NA.4.1.4
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на плоски зърна	Категория	EN 933-3	Категория FI ₁₅ съгласно т.НА.4.1.6
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на формата	Категория	EN 933-4	Категория SI ₁₅ съгласно т.НА.4.1.6
- плътност на зърната	Mg/m ³	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.1
- абсорбция на вода	%	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.2
Процентно съдържание на раздробени или натрошени повърхности	Категория	EN933-5	Категория C _{100/0} съгласно т.НА.4.1.7
Съвместимост с битумни свързващи материали	% запазена повърхност	EN 12697-11, т.7	Битумно покритие по-голямо или равно на 80 % запазена повърхност съгласно т.НА.4.2.11
Устойчивост на дробимост/разтрошаване – устойчивост на дробимост чрез коефициент Los Angeles на едрозърнести скални материали	Категория	EN 1097-2	Категория LA ₂₅ съгласно т.НА.4.2.2
Устойчивост на полируемост/изтриване /износване: - устойчивост на полируемост	Категория	EN 1097-8	Категория PSV ₅₀ т.НА.4.2.3
Химичен състав (петрографско определение)	Петрографски състав	БДС EN 932-3	Петрографски състав, БДС EN 13043, т.4.3.2
Мразоустойчивост	Категория	EN 1367-2	Категория MS ₁₈ съгласно т.НА.4.2.9.2

Таблица NA.ZA.1c - (продължение)

1	2	3	4
Устойчивост на изветряне - повърхностно изветряне на базалт	категория	БДС EN 1367-3 БДС EN 1097-2	Категория SB _{LA} , съгласно т. NA.4.2.12
Леки органични замърсявания	Категория	БДС EN 1744-1, т. 14.2	Не се допускат
Опасни вещества: - съдържание на естествени радионуклиди	Индекс на специфична активност I, приложение NA.ZA	Наредба 25 за изискванията за защита на лицата при хронично облъчване в резултат на производство, търговия и използване на суровини, продукти и стоки с повишено съдържание на радионуклиди	Максимално допустими стойности съгласно т. NA.ZA.1

Таблица NA.ZA.1d – Национални изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики на скални материали предназначени за тънкослойно студено асфалтобетонно покритие

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател категория/измерител на единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване	Национални изисквания за определяне/гранично ниво
1	2	3	4
Форма на зърната, размер и плътност на зърната:			
- фракция	Означение (d/D, 0/D)	БДС EN 933-1	Размери съгласно БДС EN 13043, т.4.1.2
- зърнометричен състав на едрозърнести, дрезнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория и преминали количества в % по маса Категория за допустими отклонения от типичния зърнометричен състав	БДС EN 933-1	За едрозърнести скални материали категория G _c 90/10 или G _c 90/15 съгласно т. NA.4.1.3. За дрезнозърнести и нефракционирани скални материали декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3 Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3
- Съдържание на фина фракция: - за едрозърнести скални материали - за дрезнозърнести скални материали - за нефракционирани скални материали	Категория %	БДС EN 933-1	Категория f ₂ съгласно т. NA.4.1.4 Категория f ₁₆ съгласно т. NA.4.1.4 ≤ 16 % съгласно т. NA.4.1.4
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на плоски зърна	Категория	БДС EN 933-3	Категория FI ₁₅ съгласно т. NA.4.1.6
- форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на формата	Категория	БДС EN 933-4	Категория SI ₁₅ съгласно т. NA.4.1.6

Таблица NA.ZA.1d - (продължение)

1	2	3	4
- плътност на зърната на едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Mg/m ³	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.1
- абсорбция на вода на едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	%	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.2
Чистота: - качество на фината фракция: - стойност на метиленово синьо на дребнозърнести и нефракционирани скални материали - пясъчен еквивалент – за дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория Категория	БДС EN 933-9 БДС EN 933-8	Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т.4.1.5 Декларирана категория съгласно т.NA.4.1.5
Процентно съдържание на раздробени или натрошени повърхности	Категория	БДС EN 933-5	Категория C _{100/0} за едрозърнести скални материали съгласно т.NA.4.1.7
Съвместимост на едрозърнести скални материали с битумни свързващи материали	% запазена повърхност	БДС EN 12697-11, т.7	Битумно покритие по-голямо или равно на 80 % запазена повърхност съгласно т.NA.4.2.11
Устойчивост на дробимост/разтрошаване – устойчивост на дробимост чрез коефициент Los Angeles на едрозърнести скални материали	Категория	БДС EN 1097-2	Категория LA ₂₅ съгласно т.NA.4.2.2
Устойчивост на полируемост/изтриване /износване: - устойчивост на полируемост	Категория	БДС EN 1097-8	Категория PSV ₅₀ съгласно т.NA.4.2.3
Химичен състав (петро-графско определение)	Петрографски състав	БДС EN 932-3	Петрографски състав, БДС EN 13043, т.4.3.2
Опасни вещества: - съдържание на естествени радионуклиди	Индекс на специфична активност I, приложение NA.ZA	Наредба 25 за изискванията за защита на лицата при хронично облъчване в резултат на производство, търговия и използване на суровини, продукти и стоки с повишено съдържание на радионуклиди	Максимално допустими стойности съгласно т. NA.ZA.1
Мразоустойчивост	Категория	БДС EN 1367-2	Категория MS ₁₈ съгласно т.NA.4.2.9.2
Устойчивост на изветряне - повърхностно изветряне на базалт	категория	БДС EN 1367-3 БДС EN 1097-2	Категория SB _{LA} , съгласно т.NA.4.2.12
Леки органични замърсявания	Категория	БДС EN 1744-1, т. 14.2	Категория m _{LPC0,1} съгласно т.NA.4.3.3

Таблица NA.ZA.1e – Национални изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики на скални материали предназначени за повърхностна обработка

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател категория/измерител на единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване	Национални изисквания за определяне/гранично ниво
1	2	3	4
Форма на зърната, размер и плътност на зърната:			
- фракция	Означение (d/D, 0/D)	БДС EN 933-1	Размери съгласно БДС EN 13043, т.4.1.2
- зърнометричен състав на едрозърнести, дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория и преминали количества в % по маса Категория за допустими отклонения от типичния зърнометричен състав	БДС EN 933-1	За едрозърнести скални материали: - категория G _C 90/10 за фракция 2/5,6 mm; - категория G _C 90/15 за фракции 5,6/8 mm, 8/11,2 mm и 11,2/16 mm, съгласно т.НА.4.1.3. За дребнозърнести и нефракционирани скални материали декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3 Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т. 4.1.3
- Съдържание на фина фракция в едрозърнести скални материали	Категория	БДС EN 933-1	Категория f ₁ за средно, тежко и много тежко движение съгласно т.НА.4.1.4. Категория f ₂ за леко и много леко движение съгласно т.НА.4.1.4
- Форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на плоски зърна	Категория	БДС EN 933-3	Фракция 2/5,6 mm - категория FI ₂₀ фракции 5,6/8 mm, 8/11,2 mm и 11,2/16 mm –категорияFI ₁₀ , съгласно т.НА.4.1.6
- Форма на зърната на едрозърнести скални материали – коефициент на формата	Категория	БДС EN 933-4	Фракция 2/5,6 mm - категория SI ₂₀ фракции 5,6/8 mm, 8/11,2 mm и 11,2/16 mm –категорияSI ₁₀ , съгласно т.НА.4.1.6
-Плътност на зърната	Mg/m ³	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.1
- Абсорбция на вода	%	БДС EN 1097-6	Декларирано ниво съгласно БДС EN 13043, т.4.2.7.2
Чистота:			
- качество на фината фракция: - стойност на метиленово синьо на дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория	БДС EN 933-9	Декларирана категория съгласно БДС EN 13043, т.4.1.5
- пясъчен еквивалент – за дребнозърнести и нефракционирани скални материали	Категория	БДС EN 933-8	Декларирана категория съгласно т.НА.4.1.5

Таблица NA.ZA.1e - (продължение)

1	2	3	4
Процентно съдържание на раздробени иили натрошени повърхности	КатегорияС	БДС EN 933-5	Категория C _{100/0} за едрозърнести скални материали съгласно т. NA.4.1.7
Съвместимост с битумни свързващи материали	% запазена повърхност	БДС EN 12697-11, т.7	Битумно покритие по-голямо или равно на 80 % запазена повърхност за едрозърнести скални материали съгласно т. NA.4.2.11
Устойчивост на дробимост/разтрошаване – устойчивост на дробимост чрез коефициент Los Angeles на едрозърнести скални материали	Категория	БДС EN 1097-2	- за средно, тежко и много тежко движение - категория LA ₂₅ - за леко и много леко движение категория LA ₃₅ съгласно т. NA.4.2.2
Устойчивост на полируемост/изтриване /износване: - устойчивост на полируемост	Категория	БДС EN 1097-8	- за средно, тежко и много тежко движение - категория PSV ₅₀ - за леко и много леко движение категория PSV ₄₅ съгласно т. NA.4.2.3
Химичен състав (петро-графско определение)	Петрографски състав	БДС EN 932-3	Петрографски състав, БДС EN 13043, т.4.3.2
Опасни вещества: - съдържание на естествени радионуклиди	Индекс на специфична активност I, приложение NA.ZA	Наредба 25 за изискванията за защита на лицата при хронично облъчване в резултат на производство, търговия и използване на суровини, продукти и стоки с повишено съдържание на радионуклиди	Максимално допустими стойности съгласно т. NA.ZA.1
Мразоустойчивост	Категория	БДС EN 1367-2	Категория MS ₁₈ съгласно т. NA.4.2.9.2
Устойчивост на изветряне - повърхностно изветряне на базалт	категория	БДС EN 1367-3 БДС EN 1097-2	Категория SB _{LA} , съгласно т. NA.4.2.12
Леки органични замърсявания	Категория	БДС EN 1744-1, т. 14.2	Категория m _{LPC0} ,1 съгласно т. NA.4.3.3

Таблица NA.ZA.1f Национални изисквания за определяне на експлоатационните показатели на съществените характеристики на фин пълнител

Съществена характеристика	Начин на деклариране на експлоатационен показател категория/измерител на единица на нивото	Стандарт с метод за изпитване	Национални изисквания за определяне/гранично ниво
1	2	3	4
Фина фракция, размер на зърната и плътност:			
- зърнометричен състав	Преминали количества в % по маса Деклариран максимален обхват на зърнометричния състав в %	БДС EN 933-1	Декларирана нива съгласно т. NA.5.2.1 Максимален обхват 10 % на преминалите количества през сита 0,125 mm и 0,063 mm съгласно БДС EN 13043, т.5.2.1
- изпитване по Blaine (в случаите, когато показателят е избран за определяне на устойчивостта на прозводството)	m ² /kg	БДС EN 196-6	Декларирана стойност и деклариран обхват ≤ 140 m ² /kg съгласно БДС EN 13043, т.5.5.6
- плътност на зърната	Mg/m ³ Деклариран максимален обхват на плътността в Mg/m ³	БДС EN 1097-5	декларирана стойност съгласно БДС EN 13043, т. 5.3.2 Максимален обхват ≤ 0,2 Mg/m ³ съгласно БДС EN 13043, т. 5.3.2
Втвърдяващи свойства:			
- наличие на празнини във фин пълнител, уплътнен в сухо състояние (Rigden)	Категория Обхват за съдържание на празнини	БДС EN 1097-4	Категория V _{28/38} съгласно т. NA.5.3.3.1 Максимална стойност ≤ 4 съгласно БДС EN 13043, т.5.3.3.1
- точка на омекване "Пръстен Delta и топче" на фин пълнител за битумни смеси	Категория	БДС EN 13179-1	Категория Δ _{R&B} 8/16 съгласно т. NA.5.3.3.2
- "Битумно число" на допълнителен фин пълнител (в случаите, когато показателят е избран за определяне на устойчивостта на прозводството)	Категория Обхват за „битумно число“	БДС EN 13179-2	Категория BN _{декларирана} съгласно т. NA.5.5.2 Декларирана стойност съгласно БДС EN 13043, т. 5.5.2
Разтворимост във вода и чувствителност към вода: - разтворимост във вода	Категория	БДС EN 1744-1	WS ₁₀ съгласно т. NA.5.4.1
Чистота: - вредни фини примеси - стойност на метиленово синьо	Категория	БДС EN 933-9	Категория MB _F 10 съгласно т. NA.5.2.2
Порьозност/обем на празнини: - наличие на празнини във фин пълнител, уплътнен в сухо състояние (Rigden)	Категория Обхват за съдържание на празнини	БДС EN 1097-4	Категория V _{28/38} съгласно т. NA.5.3.3.1 Максимална стойност ≤ 4 съгласно БДС EN 13043, т.5.3.3.1

Таблица NA.ZA.1f - (продължение)

1	2	3	4
Загуби при налягане на летливи пепели (в случаите, когато показателят е избран за определяне на устойчивостта на производството)	% по маса	БДС EN 1744-1	Деклариран обхват ≤ 6 % съгласно БДС EN 13043, т.5.5.3
Съдържание на вода във фин пълнител	% по маса	БДС EN 1097-5	≤ 1% съгласно БДС EN 13043, т.5.3.1
Съдържание на калциев карбонат в пълнител от: Варовик Доломит Доломитизиран варовик	Категория СС	БДС EN 196-2	Категория СС ₉₀ Категория СС ₇₀ Категория СС ₇₀ съгласно т. NA.5.4.3
Насипна плътност в керосин (в случаите, когато показателят е избран за определяне на устойчивостта на производството)	Mg/m ³	БДС EN 1097-3	Деклариран обхват от 0,5 Mg/m ³ до 0,9 Mg/m ³ съгласно БДС EN 13043, т.5.5.5

NA.ZA.2 Процедура за оценяване на съответствието на скални материали и фини пълнители

NA.ZA.2.1 Система(и) за оценяване на съответствието

След таблица ZA.2b се добавя следният текст:

Оценяването на съответствието на скални материали, посочени в таблици ZA.1a и ZA.1b, в зависимост от предвиденото използване се извършва по системите, определени в Таблица NA.ZA.2^a

Таблица NA.ZA.2^a - Система(и) за оценяване на съответствието на скални материали и фини пълнители

Продукт(и)	Предвидено(и) използване(ия)	Система(и) за оценяване на съответствието
Скални материали и фини пълнители за асфалтови смеси и настилки	За пътища, летища и други строителни съоръжения от първа, втора и трета категории съгласно чл. 137, ал. 1 на ЗУТ	2+
Скални материали и фини пълнители за асфалтови смеси и настилки	За пътища и други строителни съоръжения от четвърта и пета категории съгласно чл. 137, ал. 1 на ЗУТ	4